

KIES voor het Kindplan

Overeenkomst voor de rechten en stem van het kind bij scheiding

KIES Kindplan

voor de rechten van het kind bij scheiding

Wat is het KIES Kindplan?

Het KIES Kindplan is een document dat is opgesteld vanuit het perspectief en voor het belang van het kind en de wettelijke verplichting om kinderen te betrekken bij beslissingen die hen aangaan, zoals bij het opstellen van het ouderschapsplan of bijvoorbeeld wijzigingen in de omgang.

Waarvoor is het KIES Kindplan?

Het KIES Kindplan is er voor de rechten van kinderen bij scheiding. Het KIES Kindplan helpt kinderen hun wensen en behoeften kenbaar te maken aan hun ouders en eventuele andere betrokkenen. Het KIES Kindplan ondersteunt en helpt ouders om een werkend ouderschapsplan te maken waarin de belangen van alle partijen, en dus ook van de kinderen, zijn meegenomen.

Hoe helpt het KIES Kindplan kinderen?

Het KIES Kindplan geeft kinderen informatie over hun rechten bij scheiding. Het KIES Kindplan geeft kinderen een stem en helpt hen na te denken over hun wensen en behoeftes, hun vragen en eigen mening kenbaar te maken. Door het KIES Kindplan leren ze dat zij recht hebben op hun mening bij de afspraken die over hen worden gemaakt bij de scheiding van hun ouders.

Hoe helpt het KIES Kindplan ouders om echt naar hun kind te luisteren en hun wensen serieus te nemen?

Het KIES Kindplan ondersteunt kinderen bij hun rechten, eigen verhaal en individuele wensen en behoeftes die zij hebben. Die wensen en behoeftes kennen we vanuit wetenschappelijk onderzoek en ruim 20 jaar ervaring uit de praktijk. Het KIES Kindplan doet ook een beroep op ouders om voor zichzelf te verantwoorden wat waarom wel of niet voor hen kan bij het afstemmen met de andere ouder. Daarbij leert de ouder ook de behoeftes en wensen van het kind kennen.

Begeleiden vanuit kindperspectief

De professional die het kind met het KIES Kindplan begeleidt, doet dit vanuit kindperspectief. Deze begeleiding is passend bij het proces van de scheiding, de leeftijd, ontwikkeling en mogelijkheden van het kind. De begeleiding sluit aan bij het traject waarin de ouders begeleid worden.

Wanneer het KIES Kindplan in een vroeg stadium van de scheiding wordt gebruikt, geeft het de mogelijkheid om ouders belangrijke psycho-educatie te bieden vooraf aan het definitief maken van hun besluiten voor het ouderschapsplan dat ze indienen. De betrokken professional heeft met het KIES Kindplan een extra tool waardoor het ook eerder duidelijk kan worden of de ouders al of wel in staat zijn vanuit het belang van hun kind keuzes te maken. Het KIES Kindplan is bij het regelen van de scheiding helpend door te zorgen dat alle partijen betrokken zijn en ouders in een vroeg stadium het belang van hun kind centraal zetten.

Het toevoegen van het kindperspectief en het belang van hun kind, helpt ouders beter naar hun eigen positie en gedrag te kijken. Dit kan positief bijdragen aan het de-escaleren van strijd tussen ouders bij tegengestelde wensen en behoeftes.

Is het KIES Kindplan rechtsgeldig?

Het KIES Kindplan is in lijn met de wettelijke bepaling voor kinderrechten, zoals opgesteld in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). Het kan gebruikt worden naast het wettelijk verplichte ouderschapsplan bij scheiding en samen ingediend worden bij een echtscheidingsconvenant. Ook kan het KIES Kindplan op een later moment van de scheiding en bij veranderingen worden gebruikt om (opnieuw) in gesprek te gaan.

Wie heeft het KIES Kindplan ontwikkeld?

Het KIES Kindplan is ontwikkeld door het Expertisecentrum Kind en Scheiding vanuit onderzoek, kennis en ervaring in het ontwikkelen van programma's, tools en scholing voor begeleiding en hulpverlening bij scheiding waarbij het belang en de stem van het kind centraal staat.

Waar vanuit is het KIES Kindplan ontwikkeld?

Het KIES Kindplan is ontwikkeld vanuit de KIES methodiek welke is onderzocht en effectief bewezen door de Universiteit van Utrecht. KIES was de eerste Nederlandse interventie voor begeleiding van het kind bij scheiding waarmee jarenlange expertise is opgedaan met het werken met en voor kinderen bij scheiding.

Welke ervaring is er opgedaan met het KIES Kindplan?

Het KIES Kindplan is sinds 2007 in ontwikkeling. Het is naast het voeren van het KIES Kindgesprek als proef door (KIES) mediators, advocaten, (KIES) coaches in gebruik genomen. Het KIES Kindplan is inmiddels breder toegankelijk gemaakt, zodat (jeugd)professionals kinderen en ouders beter kunnen begeleiden bij het maken van een haalbare afstemming voor de omgang en opvoeding na scheiding. Het KIES Kindplan is voor kinderen, ouders en professionals een hulpmiddel om in kaart te brengen wat kinderen willen en wensen, zodat ze gemakkelijker met hun ouders in gesprek kunnen om dit kenbaar te maken. Het is een waardevolle toevoeging voor het ouderschapsplan en draagt bij om tot een passend ouderschapsplan te komen voor de leden van het oorspronkelijke gezin.

Het KIES Kindplan is sinds 2022 officieel voor breder gebruik toegankelijk gemaakt. De officiële presentatie was op: 9 september 2022, de dag van de scheiding. De presentatie van het KIES Kindplan kwam op het NOS Jeugdjournaal. Het KIES Jongerenplan is sinds juni 2023 ingevoerd.

Wat zegt het kinderrechtenverdrag specifiek over de rechten van het kind bij scheiding?

Er zijn meerdere kinderrechten die van toepassing zijn bij scheiding. In het kinderrechtenverdrag staat bijvoorbeeld in artikel 9 IVRK, dat kinderen bij hun ouders moeten kunnen wonen en opgroeien. Als dat niet kan door bijvoorbeeld een scheiding, dan moeten kinderen in ieder geval contact met beide ouders kunnen houden. Ook in de Nederlandse wet is bepaald dat kinderen recht hebben op contact met beide ouders. Alleen als het niet goed voor hen is kan het contact worden beperkt of zelfs even helemaal worden verbroken. Het beperken of zelfs ontzeggen van contact mag niet zomaar en daar wordt door rechters ook streng naar gekeken. Kinderen mogen volgens het verdrag vertellen wat zij vinden. Een rechter moet bij scheiding rekening houden met de mening én het welzijn van kinderen. In artikel 12 IVRK staat dat kinderen recht hebben op hun mening en om betrokken te zijn bij de besluiten die over hen worden genomen. De rechter moet serieus naar de mening van het kind luisteren, maar dit betekent niet dat hij de mening van het kind ook altijd zal volgen. De rechter is diegene die de uiteindelijke beslissing neemt.

In Nederland is het zo geregeld dat als een kind 12 jaar of ouder is, de rechter verplicht is om de mening van het kind mee te wegen in zijn beslissing. Voor kinderen onder de twaalf is dit volgens de Nederlandse wet niet verplicht maar kan het wel. De rechter kijkt dan of het kind goed genoeg begrijpt wat er aan de hand is. Een kind kan niet verplicht worden om zijn mening te geven.

Bij het KIES Kindplan zijn een aantal kinderrechten die van toepassing zijn in kindertaal opgenomen.

Hoe moet er worden omgegaan met de informatie en wensen die het kind heeft in het KIES Kindplan?

Uitdrukkelijk stellen we dat wat kinderen aangeven en wensen ook een momentopname is. Dat wat ze vertellen en schrijven, is wat ze vanuit hun leeftijd en ervaring en zicht op hun werkelijkheid op dat moment kunnen delen met volwassenen. Kinderen hebben desondanks recht op hun stem voor alles dat hun leven aangaat. Het is nodig dat kinderen mogen vertellen wat belangrijk is voor hen, omdat het zoveel impact en invloed heeft op de rest van hun leven en daardoor op hun welzijn en ontwikkeling.

Het geeft hen het gevoel dat hun mening telt, helpt in gesprek te blijven met hun ouders, geeft hen meer grip op hun situatie en helpt hen vertrouwen in volwassenen en zichzelf (her)vinden of behouden. Volwassenen hebben en houden de verantwoordelijkheid om de juiste haalbare besluiten te nemen, gericht op de rechten van en verantwoordelijke keuzes voor het kind, en vanuit het totaal van de wensen en behoeftes van het oorspronkelijke gezin.

Werken alle juristen en rechtbanken met het KIES Kindplan?

Het KIES Kindplan wordt sinds 2022 steeds vaker toegevoegd aan de stukken voor de rechtbank om een scheiding aan te vragen. Afhankelijk van de kennis en kunde over kinderen, de ontwikkeling van kinderen en ervaring in het praten met kinderen werkt een mediator of advocaat met het KIES Kindplan of wordt samengewerkt met een KIES coach/jeugdprofessional.

Ouderschapsplan en KIES Kindplan

Het KIES Kindplan kan naast het ouderschapsplan als onderdeel worden ingevoegd of los gebruikt worden door mediators en advocaten, bijvoorbeeld een KIES Mediator. Bij twee betrokken advocaten adviseren we dat een mediator al dan niet in samenwerking met een gespecialiseerde jeugdprofessional, bijvoorbeeld een KIES coach, het KIES Kindplan met het kind invult.

Professionele begeleiding bij scheiding

Voor professionele en effectief bewezen begeleiding bij scheiding zijn er meerdere interventies, waaronder KIES, te vinden in de databank effectieve jeugdinterventies van het Nederlands Jeugd Instituut, het NJI. KIES professionals zijn in Nederland in elke provincie beschikbaar en te vinden via kiesvoorhetkind.nl

Expertisecentrum Kind en Scheiding

Het KIES Kindplan blijft in ontwikkeling en wordt vernieuwd als er nieuwe ontwikkelingen en inzichten zijn met betrekking tot kinderen in een scheiding en hun rechten. Ga voor de laatste versie van het KIES Kindplan naar www.kieskindplan.nl of www.kiesvoorhetkind.nl.

VOOR ALLE KINDEREN MET OUDERS DIE GAAN SCHEIDEN

KIES voor het **Kindplan**

VOOR ALLE KINDEREN MET OUDERS DIE GAAN SCHEIDEN

HOI! Je hebt kort of al wat langer geleden gehoord dat jouw ouders gaan scheiden. Als je ouders gaan scheiden moeten ze nieuwe afspraken maken over allerlei dingen. Je ouders maken ook nieuwe afspraken over de opvoeding en bijvoorbeeld wanneer jij bij de ene of de andere ouder bent.

Als je ouders gaan scheiden, moeten ze jou ook betrekken bij het maken van de afspraken die over jou gaan. Dat staat zo in de wet. Als kind heb jij dus ook rechten.

Wil je weten welke dat zijn?

Kijk dan bijvoorbeeld eens op deze websites of op blz. 14 van dit KIES Kindplan.

kiesvoorhetkind.nl

www.kinderrechten.nl

gratisrechtshulp.nl

Bij het maken van de afspraken hebben jouw ouders en jij zelf allemaal eigen wensen. Een mediator of advocaat kan je ouders helpen om van ieders wensen één goed plan te maken.

Jij schrijft jouw wensen in een KIES Kindplan.

Je ouders schrijven daarna hun nieuwe afspraken over de opvoeding en omgang in een ouderschapsplan.

De rechter beslist wat het beste kan en wat nodig is als je ouders er niet met elkaar uitkomen.

Als een rechter moet beslissen, dan beslist de rechter altijd wat hij/zij denkt dat het beste is voor jou.

Weet je niet wat alle woorden betekenen? Dat is heel begrijpelijk. In de bijlage kun je de begrippenlijst vinden waarin we uitleg geven over wat de woorden betekenen.

Heb jij of degene met wie je het plan invult nog vragen over jouw rechten of zou je bijvoorbeeld hulp willen bij het schrijven van een brief aan de kinderrechter?

Neem dan contact op met de kinder- en jongerenrechtswinkel.

Kijk op deze website waar je een rechtswinkel bij jou in de buurt kunt vinden:

kjr.w.eu

Wil jij graag meer informatie voor kinderen over scheiden en/of naar KIES?

Op deze website lees je er meer over: www.kiesvoorhetkind.nl

Wil je graag verhalen van anderen lezen of een luisterend oor?

Ga dan naar www.villapinedo.nl voor deze verhalen of contact met een buddy.

VUL HIERONDER JE
GEGEVENS IN

Datum:

Je naam:

Je adres(sen):

Je woonplaats(en):

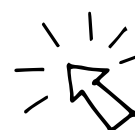
Je leeftijd:

Ingevuld met hulp van:

Naam:

Functie:

Contactgegevens:

HEY! HOE GAAT-IE?

Je bent niet alleen met wat je meemaakt en voelt over de situatie tussen je ouders. Zij willen je ook graag begrijpen. Het is daarom goed dat jij en je ouders weten hoe jij je eigenlijk voelt over de scheiding.

- Ik voel mij 🤪 😡 😊 😞 (omcirkel wat je voelt)
.....
- Ik maak mij zorgen over
.....
.....
- Ik vind het moeilijk dat
.....
.....

Lieve ouders,

KIES voor het **Kindplan**

Jullie gaan scheiden of zijn al gescheiden. Alle kinderen met gescheiden ouders hebben bepaalde wensen. Ik kruis die van mij hieronder aan.

- Jullie zijn voor mij belangrijk en ik wil van jullie allebei houden.
Jullie blijven altijd mijn ouders.
- Mijn wens is dat jullie normaal en het liefst ook een beetje lief tegen elkaar doen.
- Willen jullie geen ruzie maken waar ik bij ben en dit samen oplossen?
- Praat je niet vervelend over de ander tegen mij? Ik vind dat niet fijn om te horen.
- Ik wil geen boodschappen van jullie doorgeven, doen jullie dat per e-mail/app ofzo?
- Ik hoor graag dat je nog evenveel van mij houdt.
- Kinderen houden alleen maar van leuke geheimen. Ik wil niets voor jullie geheim moeten houden.
- Ik hoef niet extra verwend te worden vanwege de scheiding.
- Mijn beide families zijn mijn familie. Dat zal altijd zo blijven en ik wil ze graag blijven zien.
- Ik wil niet hoeven kiezen als jullie het ergens niet over eens zijn. Eigenlijk wil ik dat soort dingen niet weten.
- Voor mij is het duidelijker als de regels nu niet ineens overal erg veranderen.
Begrijp je het als ik even aan alles moet wennen?
- Fijn als jullie allebei naar mijn school, optredens, wedstrijden en andere voor mij belangrijke dingen komen en dat jullie samen trots op mij zijn.
- Als je een nieuwe vriend of vriendin krijgt, dan vind ik dat misschien niet meteen leuk en makkelijk. Het lukt me vast wel om te wennen aan veranderingen, maar dat vraagt tijd en begrip.
- Bespreken jullie volwassen dingen met elkaar in plaats van met mij?
- Voor ouders en voor kinderen is er veel informatie, steun en hulp te vinden. Voor mij is het belangrijk dat jullie allebei toestemming geven als ik naar begeleiding of hulp wil.
- Kijken jullie over een tijdje of het KIES Kindplan en ouderschapsplan nog wel bij mij past?
Ik wil graag ook mijn wensen en behoeftes met jullie blijven delen.

Lieve ouders,

Jullie gaan scheiden of zijn al gescheiden.
Dit zijn mijn extra persoonlijke wensen:

KIES voor het Kindplan

Als ik één van jullie mis, wil ik kunnen bellen, appen, naar jullie toe mogen gaan als dat op dat moment ook kan.

Mijn wens over de zorgregeling/omgangsregeling (wanneer ik bij wie ben en hoe lang) is:

Mijn wens over het wisselmoment van de ene naar de andere ouder is:

Ik hoop dat er zoveel mogelijk hetzelfde voor mij kan blijven. Bijvoorbeeld dezelfde school, (sport)clubjes en kunnen afspreken met vrienden/vriendinnen.

ik verhuis liever niet, maar als we moeten verhuizen dan is mijn wens:

Ik wil graag in dezelfde stad / in hetzelfde dorp blijven wonen.

Als ik naar een andere school moet dan is mijn wens:

Ik wil liever niet dat het wisselmoment op school is.

Ik wil graag een foto van papa / mama op mijn kamer.

Als ik een nieuwe slaapkamer krijg, dan wil ik graag meehelpen om daar mijn eigen plek van te maken.

Ik wil graag mijn eigen spullen, zoals een telefoon, tablet en knuffel meenemen van het ene naar het andere huis. Ook wil ik me niet steeds moeten omkleden om naar de andere ouder te gaan of sieraden of zo achter moeten laten als die van mij zijn.

Als ik te maken krijg met een nieuwe vriend/vriendin van mijn vader/moeder vind ik het belangrijk dat:

Als ik te maken krijg met de kinderen van de nieuwe vriend/vriendin van mijn vader/moeder vind ik het belangrijk dat:

Mijn wensen over vakanties en feestdagen zijn:

Mijn wens voor verjaardagen is:

Mijn wens voor ons huisdier is: Ik heb geen huisdier

Ik heb nog deze vraag:

Mijn andere wensen of wat ik nog zeggen wil:

Vergeten jullie niet dat jullie samen voor mij gekozen hebben!

KIES voor het Kindplan

Ik heb opgeschreven wat ik belangrijk vind in dit KIES Kindplan

Naam kind:

Datum:

Handtekening:

Willen jullie rekening houden met mijn wensen?

ja

nee

Naam ouder:

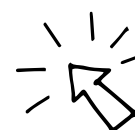
Naam ouder:

Datum:

Datum:

Handtekening:

Handtekening:

KINDERRECHTEN BIJ SCHEIDING

Artikelen uit het Internationaal Verdrag Rechten van het Kind (IVRK) vertaald voor kinderen.

In het Internationaal Verdrag Rechten van het Kind staan alle kinderrechten.

Een aantal van deze rechten zijn belangrijk als je ouders uit elkaar gaan of gescheiden zijn.

ARTIKEL 3

Volwassenen moeten besluiten nemen die het beste voor jou zijn.

ARTIKEL 5

Je ouders moeten hun best doen je goed te begeleiden tot je volwassen bent.

ARTIKEL 8

Je hebt het recht op te zijn wie je bent en je eigen familie. Je naam en waar je vandaan komt en je familie mag niet zomaar worden veranderd of weggenomen.

ARTIKEL 9

Je hebt recht op regelmatig contact met beide ouders behalve als dat niet goed is voor je.

ARTIKEL 10

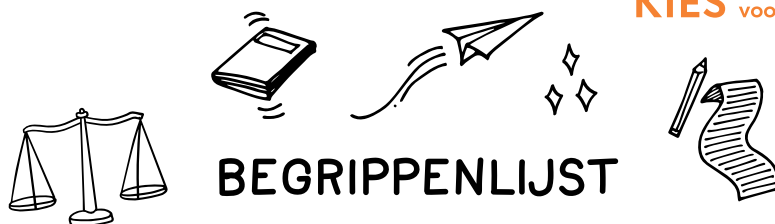
Als één of beide ouders ergens anders wonen, moet jij hen allebei kunnen bezoeken en/of er kunnen wonen.

ARTIKEL 18

Je ouders zijn verantwoordelijk voor je opvoeding. Ze moeten voor je zorgen behalve als dit niet in jouw belang is.

ARTIKEL 12

Jij mag je mening geven over de dingen die gaan over jouw leven. Jouw mening moet serieus genomen worden door de volwassenen. Zij nemen wel de beslissing.

BEGRIPPENLIJST

Advocaat: bij een echtscheiding heb je altijd een advocaat nodig. Die kan de rechtbank vragen om de echtscheiding uit te spreken. Een advocaat is iemand die zich bezighoudt met wat een van jouw ouders of allebei jouw ouders graag geregeld willen hebben wanneer zij gaan scheiden.

Echtscheiding: als je ouders eerst getrouwd waren en dan uit elkaar gaan.

KIES: KIES staat voor Kinderen In Een Scheiding. KIES is er voor kinderen en ouders bij scheiding voor informatie en professionele begeleiding en hulp.

KIES Kindplan: een plan waarin de wensen, behoeften en rechten van het kind staan.

Kinderrechtenverdrag: hierin staan afspraken over hoe landen met kinderen en jongeren moeten omgaan en waar kinderen en jongeren recht op hebben.

Mediator: iemand die ouders die gaan scheiden helpt om alle afspraken met elkaar te maken en op te schrijven. De mediator kiest geen partij en zorgt dat de afspraken voor allebei ouders zo goed mogelijk zijn.

Omgangsregeling/zorgregeling: de afspraken die je ouders maken over wanneer je bij de ene ouder en wanneer je bij de andere ouder bent en hoe je van de ene naar de andere ouder wordt gebracht. Je zegt het woord omgangsregeling als één ouder het gezag heeft.

Je zegt het woord zorgregeling als beide ouders na de scheiding het gezag over jou hebben. Gezag betekent dat ouders verantwoordelijk zijn voor de opvoeding en verzorging van hun kind(eren).

Ouderschapsplan: een plan waarin ouders de afspraken over de kinderen opschrijven.

Rechtbank: als twee mensen getrouwd zijn, kan de scheiding alleen worden uitgesproken door de rechtbank. De rechtbank is een plek waar de rechter de beslissing maakt over de scheiding van jouw ouders en de zorgregeling.

Rechter: een rechter is iemand die beslist hoe de verdeling en de zorgregeling eruit komt te zien als het ouders niet lukt om het eens te worden over de afspraken.

Scheiden: als je ouders uit elkaar gaan.

Heb jij zelf nog vragen, tips of ideeën over of voor het KIES Kindplan? Laat je het aan ons weten? info@kiesvoorhetkind.nl

Alle organisaties die het KIES Kindplan © ondersteunen vind je op kiesvoorhetkind.nl

“Alles is een tijdopname en veranderbaar. Blijven praten met elkaar helpt om de dingen die moeilijk zijn samen beter te kunnen maken en mee om te kunnen gaan. Je hebt als kind altijd het recht om gehoord te worden. Volwassenen zijn verantwoordelijk en nemen de besluiten.”

Nelly Snels-Dolron

Directeur Expertisecentrum Kind en Scheiding

www.kiesvoorhetkind.nl